

2025Z21295

(ingezonden 5 december 2025)

Vragen van het lid Van Houwelingen (FvD) aan de minister en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de nieuwe richtlijnen van de Gezondheidsraad waarin gesteld wordt dat Nederlanders plantaardiger moeten gaan eten.

1. Bent u ermee bekend dat de Gezondheidsraad adviseert om onder andere de consumptie van rood vlees terug te brengen tot maximaal 200 gram per week en om plantaardige voeding de norm te maken omdat dit gezonder zou zijn voor mensen en beter voor het milieu? 1)

2. Wat is uw op deze nieuwe richtlijnen van de Gezondheidsraad?

3. Wat is volgens u de definitie van “een gezond dieet”, aangezien binnen de voedingswetenschappen er veelvuldig discussie is over wat een dieet gezond maakt?

4. Welke concrete maatregelen overweegt u naar aanleiding van het feit dat de Gezondheidsraad oproept tot “krachtig overheidsbeleid” om plantaardige voeding de norm te maken?

5. Deelt u de mening dat er in de voedingswetenschap nog altijd geen consensus bestaat over wat gezond en ongezond is - door onder andere de complexiteit van het menselijk lichaam en uiteenlopende onderzoeksresultaten - en daarom voorzichtigheid geboden is bij het normatief voorschrijven van eetpatronen aan de gehele bevolking?

6. Bent u bekend met het feit dat, om het eiwittekort als gevolg van het eten van minder rood vlees aan te vullen, de Gezondheidsraad het eten van peulvruchten adviseert?

7. Bent u op de hoogte van verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat plantaardige eiwitten minder goed worden opgenomen door het menselijk lichaam?

8. Bent u bekend met de aanbeveling van de Gezondheidsraad in dit advies om elke dag een handje pinda's te eten?

9. Bent u op de hoogte van verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat er in pinda's veelvuldig anti-nutriënten aanwezig zijn, zoals lectinen, die de opname van essentiële vitamines en mineralen - bijvoorbeeld zink en calcium - blokkeren?

10. Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat onbewerkt rood vlees nutriënten bevat die buitengewoon goed door het menselijk lichaam opgenomen kunnen worden?

11. Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat er in onbewerkt rood vlees essentiële micronutriënten te vinden zijn, die in veel mindere mate voorkomen in plantaardige voeding?

12. Bent u bekend met verschillende onderzoeken uit de voedingswetenschap waaruit blijkt dat dierlijke voeding een hogere nutriëntendichtheid heeft dan plantaardige voeding?

13. Hoe waarborgt u dat wetenschappelijke advisering, in dit geval door de Gezondheidsraad, onafhankelijk blijft van politieke ideologieën, activistische stromingen en commerciële lobbygroepen?

14. Hoe kunt u uitsluiten dat de richtlijn van de Gezondheidsraad wordt beïnvloed door belangenorganisaties, NGO's of internationale agenda's die zijn gericht op het verminderen van de vleesconsumptie, bijvoorbeeld omdat het verminderen van de vleesconsumptie 'goed voor het klimaat' zou zijn?

15. Welke mogelijke gevolgen ziet u voor de volksgezondheid met betrekking tot risico's op tekorten aan bepaalde voedingsstoffen in het menselijk dieet bij sterk plantaardige diëten?

16. Welke economische gevolgen voorziet u voor de Nederlandse boeren als deze adviezen beleidsmatig worden gevolgd?

17. Wanneer is volgens u de grens bereikt tussen het bevorderen van volksgezondheid en individuele keuzevrijheid?

18. Deelt u de mening dat iemands voedselkeuze uiteindelijk een persoonlijke verantwoordelijkheid is en dat het onwenselijk is dat de staat overgaat tot nudging - bijvoorbeeld middels accijnzen - en andere vormen van gedragssturing om de consumptie van dierlijke eiwitten te verminderen?

19. Deelt u de opvatting dat de vrijheid om vlees te eten te allen tijde gewaarborgd moet blijven?

20. Kunt u uiteenzetten op welke wijze wordt gewaarborgd dat in de aangekondigde update van de Schijf van Vijf - een veelvuldig gebruikt instrument in het basisonderwijs - uitsluitend wetenschappelijk onderbouwde gezondheidsinformatie wordt opgenomen, en dat er daarbij geen sprake zal zijn van ideologisch of activistisch gedreven gedragssturing, bijvoorbeeld door jonge kinderen aan te leren dat het eten van rood vlees slecht zou zijn voor henzelf of voor de planeet?

21. Deelt u de mening dat gezondheidsadviezen uitsluitend op gezondheidsinformatie moeten worden gebaseerd en dat het dus nooit zo kan zijn dat gezondheidsadviezen (deels) worden gebaseerd op overwegingen die te maken hebben met klimaatbeleid?

22. Bent u bekend met de zogenaamde 'eiwittransitie'? 2) Hoe zou u de 'eiwittransitie' zelf in het kort omschrijven?

23. Is zo'n 'eiwittransitie' volgens u noodzakelijk? En zo ja, waarom?

24. Maakt dit advies van de Gezondheidsraad onderdeel uit van deze 'eiwittransitie'? Met andere woorden, is een van de doelen van dit advies van de Gezondheidsraad om bij te dragen aan de 'eiwittransitie'?

25. Kunt u deze vragen zo spoedig mogelijk en afzonderlijk van elkaar beantwoorden?

1) NOS, 4 december 2025, 'Nieuwe richtlijnen van Gezondheidsraad: minder biefstuk, meer peulvruchten' (Nieuwe richtlijnen van Gezondheidsraad: minder biefstuk, meer peulvruchten)

2) Provincie Noord-Brabant, 2025, 'Eiwittransitie' (Eiwittransitie - Landbouw en voedsel Brabant)